

Sygn. akt I PK 144/09

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 stycznia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gersdorf (sprawozdawca)

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa J. U.
przeciwko N. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o ustalenie i sprostowanie treści protokołu wypadkowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 stycznia 2010 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 23 września 2008 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. do
ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania
kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powód J. U. domagał się od pozwanego N. Sp. z o.o. w K. ustalenia i sprostowania treści protokołu powypadkowego przez wykreślenie z treści protokołu przyczyn wypadku wskazanych przez pracodawcę i wpisanie rzeczywistych przyczyn wypadku podanych przez powoda.

Wyrokiem z dnia 5 czerwca 2008 r., Sąd Rejonowy w O. oddalił powództwo. Sąd ustalił, że w związku z wypadkiem przy pracy doszło do sporządzenia protokołu powypadkowego, w którym stwierdzono, że wypadek miał charakter wypadku przy pracy. Sąd Rejonowy uznał jednak, że powód nie dysponował interesem prawnym w żądaniu sprostowania treści protokołu. Między stronami nie istniał spór co do kwalifikacji zdarzenia z dnia 19 października 2007 r. jako wypadku przy pracy. Uzasadnienia dla żądania powoda, zdaniem sądu, nie mogła stanowić ewentualność dochodzenia od pracodawcy odpowiedzialności uzupełniającej na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego czy dochodzenie świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Ustalenie przyczyn wypadku stanowiłoby ustalenie faktów, a temu celowi nie może służyć powództwo na podstawie art. 189 k.p.c. Sąd w związku z tym nie przeprowadził postępowania dowodowego.

Wyrokiem z dnia 23 września 2008 r., Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację powoda wywiedzioną od wyroku Sądu Rejonowego. Sąd Okręgowy przyjął, że o ile pracownik dysponuje interesem prawnym w ustaleniu, że określone zdarzenie miało charakter wypadku przy pracy, to ustalenie to powinno mieć wpływ dla przyszłych jego roszczeń. Zdaniem Sądu Okręgowego treść protokołu nie pozostawiała wątpliwości co do tego, że wypadek miał cechy wypadku przy pracy a wskazane w nim przyczyny wypadku nie zostały określone w sposób, który mógłby pozbawić powoda prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego albo żądań mających za podstawę regulacje prawa cywilnego. Weryfikacja okoliczności leżących po stronie pracownika, podanych w protokole, może mieć miejsce, jeśli wytoczy on powództwo o świadczenie i w takim wypadku treść protokołu nie będzie stanowić okoliczności przesądzającej.

Wyrok ten skargą kasacyjną zaskarżył pełnomocnik powoda, zarzucając w skardze kasacyjnej naruszenie art. 189 k.p.c. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że powód nie dysponował interesem prawnym żądając sprostowania protokołu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna zasługuje na uwzględnienie.

Ugruntowana linia orzecznicza Sądu Najwyższego uznaje dopuszczalność kierowania przez pracownika powództwa o ustalenie, że określone zdarzenie miało charakter wypadku przy pracy. Jego celem jest potwierdzenie zaistnienia prawotwórczego faktu – wypadku przy pracy. Jedynie w najstarszym orzecznictwie kwestionowano dopuszczalność takiego powództwa (por. wyrok z dnia 13 czerwca 1973 r. w sprawie I PR 156/73). Obecnie, w szczególności uwzględniając uchwałę z dnia 11 maja 1994 r. w sprawie II PZP 1/94, Sąd Najwyższy akceptuje wytaczanie takiego powództwa. Potwierdzają to kolejne rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego (zob. np. wyrok z dnia 21 czerwca 2001 r. w sprawie II UKN 425/00, uchwała z dnia 29 marca 2006 r., sygn. II PZP 14/05, wyrok z dnia 5 czerwca 2007 r., sygn. I UK 8/07). Wskazuje się przy tym alternatywnie, że celem takiego powództwa jest ustalenie faktu prawotwórczego (tak np. wyrok z dnia 27 stycznia 1998 r., II UKN 471/97) albo też prawa do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego (tak np. w uchwale II PZP 1/94), skoro wystąpienie wypadku przy pracy jest jedyną w istocie przesłanką pozytywną przyznania świadczeń.

Nie ma także w judykaturze wątpliwości, że tak jak dopuszczalne jest żądanie ustalenia, że zdarzenie miało charakter wypadku przy pracy, tak dopuszczalne jest domaganie się „sprostowania” protokołu powypadkowego (wyrok SN z dnia 27 stycznia 1998 r., sygn. II UKN 471/97). Także i to roszczenie ma za podstawę art. 189 k.p.c. z uwagi na tok szczególnego trybu „prostowania” podobnego do np. prostowania świadectwa pracy.

Sąd Najwyższy ferując przedmiotowe rozstrzygnięcie ma na względzie fakt, że w przedmiotowej sprawie sądy powszechne bez przeprowadzenia postępowania dowodowego odmówiły sprostowania protokołu powypadkowego zgodnie z

żądaniem powoda przyjmując, że powód nie dysponuje interesem prawnym w kierowaniu takiego żądania.

Założenie to nie oznacza, że w sprawie rzeczywiście istnieje konieczność sprostowania protokołu zgodnie z żądaniem powoda. Niemniej jednak rozstrzygnięcie sprawy nie mogło ograniczać się do przyjęcia *a priori*, że powód nie dysponuje roszczeniem o zmianę treści protokołu. Przeprowadzenie postępowania co do żądań pozwu pozwoli dopiero na ferowanie prawidłowego orzeczenia merytorycznego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

/tp/